

Ο περί Φυλακών Νόμος του 1996 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 62(Ι) του 1996

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙ, ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑ ΜΕ ΝΕΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.
Ερμηνεία.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φυλακών Νόμος του 1996.
2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

«ανοιχτή φυλακή» σημαίνει τη δυνάμει του άρθρου 5 καθιερυόμενη ανοιχτή φυλακή·

«αστυνομικά κρατητήρια» σημαίνει κτίρια και υποστατικά τα οποία καθιερώνονται και εγκρίνονται ως αστυνομικά κρατητήρια δυνάμει του άρθρου 4·

«Διευθυντής» σημαίνει το Διευθυντή Φυλακών και περιλαμβάνει το Λειτουργό που τον αναπληρώνει·

«Δικαστήριο» σημαίνει αρμόδιο Δικαστήριο·

«Επιτροπή» σημαίνει τη δυνάμει του άρθρου 21, καθιερυόμενη Επιτροπή Κέντρου Καθοδήγησης Εξωιδρυματικής Απασχόλησης και Αποκατάστασης Κρατουμένων·

«ιατρικός λειτουργός» σημαίνει τον ιατρικό λειτουργό ο οποίος ορίζεται από το Υπουργείο Υγείας, για να υπηρετεί στις Φυλακές·

«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«Κέντρο» σημαίνει τη δυνάμει του άρθρου 6 καθιερυόμενο Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδίκων·

«Συμβούλιο» σημαίνει τη δυνάμει του άρθρου 22 καθιερυόμενο Συμβούλιο Φυλακών·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως·

«φυλακές» σημαίνει κτίρια και υποστατικά τα οποία καθιερώνονται και εγκρίνονται ως Φυλακές δυνάμει του άρθρου 3.

Εγκαθίδρυση
Φυλακών.

3. Καθιερώνονται στη Δημοκρατία ως φυλακές κτίρια και υποστατικά, τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με σκοπό την κράτηση καταδίκων ή άλλων προσώπων κατόπιν διαταγής του Δικαστηρίου ή άλλης νόμιμης εξουσιοδότησης.

4.—(1) Καθιδρύονται στη Δημοκρατία ως αστυνομικά κρατητήρια κτίρια και υποστατικά, τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με σκοπό την κράτηση προσώπων που βρίσκονται υπό τον έλεγχο, την εποπτεία και την ευθύνη του Αρχηγού της Αστυνομίας. Αστυνομικά κρατητήρια.

(2) Στα αστυνομικά κρατητήρια δύνανται, κατόπιν επιθυμίας του ίδιου του ενδιαφερομένου και κατόπιν απόφασεως του Δικαστηρίου, να κρατούνται επίσης υπόδικοι ή κρατούμενοι για επιβολή ποινής ή άτομα που καταδικάζονται σε ποινή φυλάκισης για χρέη ή για την οφειλή χρηματικής ποινής, δικαστικών εξόδων ή αποζημιώσεων ή άλλα πρόσωπα, για περίοδο μέχρι δεκαπέντε ημέρες, νοουμένου ότι η ποινή που τους επιβάλλεται ή η εξουσιοδότηση για την κράτησή τους στις Φυλακές δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε ημέρες.

5. Καθιδρύεται ως ανοιχτή φυλακή ειδικός χώρος κράτησης καταδικών εκτός του αυστηρά φρουρούμενου χώρου των Φυλακών, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού, αποτελεί μέρος των φυλακών και βρίσκεται υπό τη διεύθυνση του Διευθυντή. Ανοιχτή Φυλακή.

6.—(1) Καθιδρύεται Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδικών για την ένταξη σε αυτό καταδικών οι οποίοι κρατούνται στην Ανοιχτή Φυλακή και οι οποίοι επιλέγονται για απασχόληση, ή για παρακολούθηση μαθημάτων σε σχολές δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός των Φυλακών, οι οποίες καθορίζονται με κανονισμούς. Κέντρο Καθοδήγησης και Εξωιδρυματικής Απασχόλησης Καταδικών.

(2) Το Κέντρο αποτελεί ειδικό χώρο κράτησης των καταδικών αυτών, εκτός του αυστηρά φρουρούμενου χώρου των Φυλακών και εκτός του χώρου της Ανοιχτής Φυλακής, ο οποίος αποτελεί μέρος των Φυλακών. Το Κέντρο βρίσκεται υπό τη διεύθυνση του Διευθυντή.

7.—(1) Απαγορεύεται κάθε δυσμενής διάκριση σε βάρος οποιουδήποτε κρατουμένου ένεκα της φυλής, του χρώματος, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεών του, της εθνικής ή κοινωνικής του καταγωγής ή τάξης, της περιουσίας, του τόπου γέννησής του ή οποιουδήποτε άλλου λόγου. Βασικές αρχές κράτησης.

(2) Η υποβολή κρατουμένου σε οποιαδήποτε ιατρικά ή επιστημονικά πειράματα απαγορεύεται.

(3) Η στέρηση της ελευθερίας του κρατουμένου λαμβάνει χώρα υπό συνθήκες που διασφαλίζουν το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

(4) Η εκπαίδευση, η επαγγελματική εξάσκηση και η μεταχείριση των κρατουμένων σκοπό έχουν να τους ενθαρρύνουν και να τους βοηθήσουν να διάγουν έντιμο βίο και να γίνουν χρήσιμα άτομα. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται στις Φυλακές όλα τα αρμόζοντα και διαθέσιμα θεραπευτικά, εκπαιδευτικά, πνευματικά και άλλα μέσα, των οποίων η εφαρμογή επιδιώκεται ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες κάθε κρατουμένου.

(5) Σε περίπτωση παράνομης ενέργειας σε βάρος κρατουμένου ή προσβολής με οποιοδήποτε τρόπο των δικαιωμάτων του, ο κρατούμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει γραπτώς και χωρίς καθυστέρηση στο Διευθυντή ή

στο Συμβούλιο των Φυλακών ή στο Δικαστήριο ή σε οποιαδήποτε άλλη Αρχή, ανάλογα με την περίπτωση.

Ένταλμα για την παραλαβή κρατουμένου.

8. Κανένας δεν εισάγεται στις Φυλακές ως κρατούμενος παρά μόνο κατόπιν δικαστικού εντάλματος ή άλλης νόμιμης εξουσιοδότησης.

Απόλυση κρατουμένου.

9.—(1) Κανένας κρατούμενος ο οποίος εκτίει ποινή φυλάκισης δεν απολύεται από τις Φυλακές πριν από την έκτιση της ποινής του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του Άρθρου 53 του Συντάγματος ή οποιοδήποτε άλλο ισχύοντα νόμο.

(2) Η απόλυση κρατουμένου λαμβάνει χώρα όχι αργότερα από το μεσημέρι της τελευταίας ημέρας της ποινής φυλάκισης.

(3) Αν η ημέρα της απόλυσης είναι Σάββατο ή Κυριακή ή επίσημη αργία, η απόλυση γίνεται την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.

Κράτηση μετά την εκπνοή της ποινής φυλάκισης.

10. Κανένας κρατούμενος δεν κρατείται στις Φυλακές μετά την εκπνοή της ποινής φυλάκισης, η οποία του έχει επιβληθεί από το Δικαστήριο:

Νοείται ότι, σε περίπτωση αλλοδαπού κρατουμένου που απολύεται με οποιοδήποτε τρόπο και που μετά την απόλυσή του επίκειται η απέλασή του από τη Δημοκρατία, ο Διευθυντής έχει την εξουσία ύστερα από αίτησή του να εγκρίνει τη συνέχιση της κράτησής του στις φυλακές, μέχρις ότου διευθετηθεί από τις αρμόδιες αρχές η αναχώρησή του από τη Δημοκρατία.

Ένταλμα φυλάκισης, κράτησης ή απόλυσης.

11. Το ένταλμα φυλάκισης, κράτησης ή απόλυσης θεωρείται επαρκής εξουσιοδότηση για το Διευθυντή για την παραλαβή, την κράτηση ή την απόλυση οποιουδήποτε κρατουμένου ανάλογα με την περίπτωση.

Μείωση της ποινής λόγω καλής διαγωγής και εργατικότητας.

12.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, κρατούμενος ο οποίος εκτίει ποινή φυλάκισης εξασφαλίζει μείωση της ποινής του, αν επιδείξει καλή διαγωγή και εργατικότητα, εκτός αν του έχει επιβληθεί η ποινή της δια βίου φυλάκισης.

Πίνακας. Παράρτημα.

(2) Η ποινή του κρατουμένου μειώνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή και η μείωση υπολογίζεται σύμφωνα με τον Πίνακα που εκτίθεται στο Παράρτημα Α, ανάλογα με τον αριθμό των προηγούμενων περιόδων ποινής φυλάκισης με τις οποίες αυτός βαρύνεται. Για κάθε μήνα φυλάκισης, όπως εκτίθεται στην πρώτη στήλη του Πίνακα, η ποινή μειώνεται κατά την αντίστοιχη περίοδο που εκτίθεται στη δεύτερη στήλη, ανάλογα με την περίπτωση:

Νοείται ότι η μείωση αυτή υπολογίζεται σωρευτικά πάνω στο σύνολο της ποινής του κρατουμένου, εφαρμοζόμενων των μειώσεων που εκτίθενται στη δεύτερη στήλη για κάθε περίοδο φυλάκισης που εκτίθεται στην πρώτη στήλη, μέσα στα όρια της οποίας εμπίπτει το αντίστοιχο μέρος της ποινής του κρατουμένου.

(3) Σε περίπτωση που κρατούμενος καταδικάζεται να εκτίσει ποινή φυλάκισης μετά τη λήξη άλλης ποινής, το σύνολο των δύο ποινών, λογίζεται μία καταδίκη για σκοπούς υπολογισμού της μείωσης της ποινής την οποία ο κρατούμενος μπορεί να εξασφαλίζει λόγω εργατικότητας και καλής διαγωγής.

(4) Σε περίπτωση που ποινή φυλάκισης συντρέχει κατά ένα μέρος της με άλλη ποινή και ταυτόχρονα υπερκαλύπτει την ποινή αυτή, η ποινή με τη μεγαλύτερη διάρκεια περιορίζεται της άλλης.

(5) Η απόφαση για τη μείωση της ποινής, όπως και η έκταση της μείωσης αυτής για κάθε κρατούμενο, δε λαμβάνεται, παρά μόνο όταν ο κρατούμενος εκτίσει ολόκληρο το μέρος της ποινής για το οποίο δε δύναται να εξασφαλίσει περαιτέρω μείωση της ποινής, δυνάμει του παρόντος άρθρου.

13.—(1) Πρόσωπο που φυλακίζεται για τη μη πληρωμή χρηματικού ποσού θεωρείται κρατούμενος ο οποίος εκτίει ποινή φυλάκισης. Κρατούμενοι
για χρηματικά
ποσά.

(2) Όταν ποινή φυλάκισης για αδίκημα ακολουθείται αμέσως από ποινή φυλάκισης για άλλο αδίκημα ή για τη μη πληρωμή χρηματικού ποσού και η ποινή αυτή δε συντρέχει με οποιαδήποτε άλλη ποινή φυλάκισης, η επόμενη ποινή φυλάκισης αρχίζει από τη λήξη της προηγούμενης ποινής φυλάκισης.

14.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δύναται να διατάξει με διάταγμα την απόλυση κρατουμένου υπό όρους σε οποιοδήποτε χρόνο. Απόλυση
κρατουμένου
υπό όρους.

(2) Κρατούμενος που απολύεται υπό όρους, δυνάμει του παρόντος άρθρου, δύναται να βρίσκεται, μέχρι να εκπνεύσει η ποινή του, υπό την επίβλεψη και την εποπτεία του προσώπου το οποίο δύναται να περιγραφεί στο Διάταγμα απόλυσης υπό όρους και συμμορφώνεται με οποιοσδήποτε άλλους όρους και περιορισμούς δυνατό να καθορίζονται στο εν λόγω διάταγμα.

(3) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δύναται οποτεδήποτε με νεότερο διάταγμα να τροποποιήσει ή να ακυρώσει τους όρους και τους περιορισμούς που περιέχονται στο διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1).

(4) Αν πριν από τη λήξη της ποινής του κρατουμένου που απολύεται, όπως αναφέρεται πιο πάνω, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ικανοποιείται ότι το εν λόγω πρόσωπο παρέλειψε να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε ισχύοντα όρο ή περιορισμό του διατάγματος, δύναται με νεότερο διάταγμα να ανακαλέσει την απόλυσή του υπό όρους και να διατάξει την επιστροφή του στη φυλακή.

(5) Το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος απόλυσης του κρατουμένου, με βάση το παρόν άρθρο, μέχρι την ημερομηνία ανάκλησής του, υπολογίζεται στο χρόνο έκτισης της ποινής του κρατουμένου.

(6) Κρατούμενος που δεν υπακούει στο εν λόγω διάταγμα θεωρείται δραπέτης από νόμιμη κράτηση.

15. Ο Διευθυντής έχει στις ακόλουθες περιπτώσεις την εξουσία να επιτρέψει τη μεταφορά κρατουμένου με κατάλληλη συνοδεία, εκτός των Φυλακών: Μεταφορά
κρατουμένου
εκτός των
Φυλακών.

- (α) Για την ιατροφαρμακευτική του περίθαλψη σε νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική ή ιατρείο με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου ιατρικού λειτουργού, εκτός αν πρόκειται για περιστατικό επείγουσας φύσης, οπότε η μεταφορά του δύναται να επιτραπεί από το Διευθυντή ή τον επί καθηκοντι αξιωματικό των Φυλακών,

- (β) για να παραστεί στην κηδεία στενού συγγενούς του,
- (γ) για να επισκεφθεί σοβαρά ασθενούντα στενό συγγενή του,
- (δ) για να τελέσει το γάμο ή τους αρραβώνες του,
- (ε) για να παραστεί στο γάμο ή τους αρραβώνες ή τη γέννηση ή τη βάπτιση τέκνου του,
- (στ) για να παραστεί στο γάμο αδελφού ή αδελφής εγγονού ή εγγονής του,
- (ζ) για να παραστεί ενώπιον δικαστηρίου ως διάδικος ή μάρτυρας,
- (η) για να συμμετάσχει σε αθλητικές, καλλιτεχνικές, ψυχαγωγικές και άλλες εκδηλώσεις που οργανώνονται ή προγραμματίζονται ή διευθετούνται από το Διευθυντή,
- (θ) χωρίς να επηρεάζονται οι εξουσίες του Διευθυντή δυνάμει του άρθρου 15, για λόγους δημόσιου συμφέροντος έπειτα από αίτηση του Αρχηγού της Αστυνομίας προς τον Υπουργό και παροχή γραπτής εξουσιοδότησης του Υπουργού προς το Διευθυντή.

Άδεια εξόδου από τις Φυλακές.

16.—(1) Κρατούμενος ο οποίος δεν έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης διά βίου και έχει εκτίσει τουλάχιστο το ένα τρίτο της ποινής του, δύναται να ζητήσει με γραπτή αίτησή του από το Διευθυντή να του παρασχεθεί άδεια εξόδου από τις Φυλακές, με ή χωρίς συνοδεία, για εύλογους σοβαρούς οικογενειακούς, προσωπικούς ή επαγγελματικούς λόγους ή για οποιοδήποτε ειδικό σκοπό που αποβλέπει στην ενίσχυση των δεσμών του κρατουμένου με την οικογένειά του και το κοινωνικό του περιβάλλον ή στην επαγγελματική του αποκατάσταση μετά την αποφυλάκισή του.

(2) Κρατούμενος ο οποίος έχει καταδικαστεί στην ποινή της ισόβιας φυλάκισης και έχει εκτίσει τουλάχιστο δέκα χρόνια φυλάκισης, δύναται να ζητήσει με γραπτή αίτησή του από το Διευθυντή να του παρασχεθεί άδεια εξόδου από τις φυλακές με συνοδεία, για εύλογους σοβαρούς οικογενειακούς ή προσωπικούς λόγους ή για οποιοδήποτε σκοπό που αποβλέπει στην ενίσχυση των δεσμών του κρατουμένου με την οικογένειά του και το κοινωνικό του περιβάλλον.

Απόδραση ή απουσία χωρίς άδεια.

17.—(1) Σε περίπτωση απόδρασης του κρατουμένου ή απουσίας του από τις Φυλακές χωρίς την άδεια του Διευθυντή, η περίοδος της απουσίας του δεν υπολογίζεται στο χρόνο έκτισης της ποινής του.

(2) Κρατούμενος ο οποίος απουσιάζει από τις Φυλακές χωρίς την άδεια του Διευθυντή θεωρείται δραπέτης από νόμιμη κράτηση και υπόκειται σε σύλληψη. Εφόσον συλληφθεί, οδηγείται στις Φυλακές χωρίς την έκδοση νέου εντάλματος σύλληψης.

Διεύθυνση Φυλακών.

18. Ο Διευθυντής προϊστάται όλων των υπηρεσιών των Φυλακών και υπό την εποπτεία του Υπουργού είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο, την επίβλεψη και γενικά τη διοίκηση των Φυλακών.

Εξουσίες και καθήκοντα του Διευθυντή.

19.—(1) Ο Διευθυντής είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία των φυλακών και αρμόδιος για την εκδίκαση και επιβολή ποινών για πειθαρχικά παραπτώματα που διαπράττονται από τους κρατουμένους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.